

Dato: 25.02.2022

Lokalpolitikk som investerer i lokalsamfunnet

FO er fagforeningen for sosialarbeidere og har nærmere 33 000 medlemmer. Om lag halvparten er kommunalt eller fylkeskommunalt ansatte.

Lokalpolitikk handler om å investere i lokalsamfunn, om hvilket samfunn vi vil skape og hvordan vi kommer dit. Alle lever hele livet i kommunen.

Gode lokalsamfunn har tjenester som henger sammen og ansatte med rett kompetanse som har nok tid, tillit og kollegaer til å bruke kunnskapen sin. Lokalpolitikere er overordnede arbeidsgivere. Gode arbeidsvilkår for de ansatte er en forutsetning for gode lokalsamfunn.

Hver femte nordmann jobber i det offentlige. I 2023 går de til stemmeurnene for å stemme på sine arbeidsgivere. Som politiker og arbeidsgiver bidrar Arbeiderpartiets representanter til å bygge det gode samfunnet. Det kommer ikke av seg selv.

FO vil særlig trekke frem tre saker i lokalvalget: Tillitsbasert Nav, kommunens kompetansekrise og arbeidsvilkår som sikrer rekruttering og ivaretar de ansatte. Derfor vil vi foreslå følgende punkter til Arbeiderpartiets partiprogram for 2023:

Et tillitsbasert Nav:

- Arbeiderpartiet vil implementere tillitsreformen i Nav lokalt. Det gjør vi ved å gjennomføre en helhetlig gjennomgang av kompetansesammensetning, organisering, styringsmodell, samhandling og tilgjengelighet i tjenesten (KOSST).
- Arbeiderpartiet vil ta politisk styring av Nav og eierskap til partnerskapet mellom stat og kommune. Nav-lederne skal sitte i kommunens styrende organer.
- Arbeiderpartiet vil følge opp ungdom gjennom individuell oppfølging og tiltak tilpasset den enkeltes behov. Det satses på tettere samarbeid mellom skolen og Nav.

Løsninger på kommunens kompetansekrise:

- Arbeiderpartiet vil ivareta tryggheten til personer med utviklingshemming ved å bruke rollen som arbeidsgiver til å ansette flere vernepleiere.
- Arbeiderpartiet vil sikre trygge oppvekstvilkår, forebygge mobbing og styrke laget rundt eleven gjennom flere miljøterapeuter med sosialfaglig kompetanse i skolen.

Rekruttering av kvalifiserte ansatte:

- Arbeiderpartiet vil sikre at egne ansatte ikke utsettes for vold eller trusler gjennom risikovurdering og tiltak i tråd med gjeldende forskriftsbestemmelser.
- Arbeiderpartiet vil gjøre kommunen til en foregangskommune for likelønn gjennom ARP og rapportere årlig på tilstanden i egne virksomheter.

Bakgrunn for FOs prioriterte saker

FO tror på et likeverdig samfunn, hvor alle har like stor mulighet til å lykkes. De siste årene har vist oss at de som har det aller verst fra før, betaler den største prisen under kriser. Dette skyldes ikke pandemien alene, men flere år med politiske nedprioriteringer, budsjettkutt og lite sammenhengende tjenester. Det må være vanlige folks tur, også etter lokalvalget.

Helhetlig sosialpolitikk og utjevning av forskjeller starter med et tillitsbasert Nav, løsninger på kommunens kompetansekrise og attraktive arbeidsvilkår i kommunen.

Et tillitsbasert Nav

Nav skal hjelpe dem som står utenfor arbeidslivet eller har sosiale problemer. Tillitsreformen handler om [tillit mellom politikere, ledere, ansatte og innbyggere](#), og må inkluderes i alle prosesser. Vedtak som fattes i et vakuum, er ikke basert på tillit. FO ber om en helhetlig gjennomgang av Nav som tar for seg kompetansesammensetning, organisering, styringsmodell, samhandling og tilgjengelighet i tjenesten (KOSST).

Lokalpolitikere har overordnet ansvar for den kommunale styringslinjen i Nav. Likevel er det ikke alle som tar dette ansvaret. [Tjenesten får stadig færre med sosialfaglig bakgrunn](#), slik at det blir mindre rom for selvstendig og individuell oppfølging. FO ber Arbeiderpartiet [ta ansvar for den kommunale styringslinjen](#) til det beste for innbyggerne.

Få kjenner mangelen på individuell oppfølging bedre enn ungdom utenfor arbeidslivet. De er ikke en homogen gruppe. Noen trenger hjelp for å komme i gang, noen tilpasset opplæring eller hjelpetiltak, mens andre trenger oppfølging for å komme i arbeid eller skole. [Det positive navet](#) skildrer hvordan forskjellige Nav-kontor jobber for å få flere ut i jobb.

Et tillitsbasert Nav bygger på nok ansatte med rett kompetanse og lokalt politisk eierskap.

Kommunens kompetansekrise

Mangelen på helsepersonell er godt kjent. Mindre omtalt er mangelen på sosialarbeidere. [Ingen tid å miste](#) avdekket en vernepleiermangel på over 20 000 ansatte for å ha forsvarlige tjenester til utviklingshemmede. FO foreslår ti lokale tiltak i [Det som skal til](#).

En god oppvekst varer livet ut. Dessverre lider mange barn og unge av psykiske og sosiale utfordringer som følge av isolasjon og nedstengning. [Sosialfaglig kompetanse i skolen](#) kartlegger hvordan miljøterapeuter i skolen fanger opp elever, slik at de ikke faller utenfor.

Rekruttering av kvalifiserte ansatte

Attraktive arbeidsgivere får kvalifisert personell. [Vold, trusler og trakassering i helse- og sosialsektoren](#) viste at halvparten av våre medlemmer årlig utsettes for vold eller trusler. [Arbeidstilsynet avdekket](#) at seks av ti kommuner ikke følger [forskrift om utførelse av arbeid](#). Flere søker dispensasjon fra sikkerhetstiltak uten politisk behandling.

Samtidig henger offentlig ansatte etter lønnsmessig. I følge [Likelønn og det kjønnsdelte arbeidsmarkedet](#) vil det ta over 50 år før vi når likelønn. Rapporten viser også forskjeller mellom kvinner og menn i samme sektor og yrke. [Aktivitets- og redegjørelsesplikten](#) (ARP) forplikter kommunene å kartlegge egne lønnsforskjeller. Likevel praktiseres dette ulikt.

FO ber Arbeiderpartiet prioritere oppfølging av forskriftsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven og likestillings- og diskrimineringsloven for å gjøre kommunen til en attraktiv arbeidsgiver.

Vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik

Forbundsleder i FO